

Αν η αξίωσή μου πρόκειται να εξεταστεί σε αυτή τη χώρα - Λιθουανία

Για ποια είδη εγκληματικής πράξης μπορώ να λάβω αποζημίωση;

Μπορείτε να λάβετε αποζημίωση σε περίπτωση:

- ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως
- βαριάς ή απλής σωματικής βλάβης
- εγκλήματος κατά της προσωπικής ελευθερίας, της γενετήσιας ελευθερίας ή της ακεραιότητας του προσώπου, ανεξαρτήτως της βαρύτητας του εν λόγω εγκλήματος.

Για ποια είδη βλάβης μπορώ να λάβω αποζημίωση;

Μπορείτε να λάβετε αποζημίωση αν έχετε υποστεί βαριά ή απλή σωματική βλάβη.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν είμαι συγγενής ή πρόσωπο εξαρτώμενο από θύμα που έχασε τη ζωή του λόγω εγκληματικής πράξης; Ποιοι συγγενείς ή εξαρτώμενα πρόσωπα μπορούν να λάβουν αποζημίωση;

Εάν ένα έγκλημα βίας επέφερε την απώλεια μιας ανθρώπινης ζωής, δικαιούται αποζημίωση κάθε πρόσωπο στο οποίο επιδικάστηκε αποζημίωση για υλική και/ή μη υλική ζημία.

Στις περιπτώσεις που η αποζημίωση προκαταβάλλεται, δηλαδή καταβάλλεται πριν από την περάτωση της ποινικής δίκης, δικαίωμα αποζημίωσης παρέχεται στους συζύγους, τα τέκνα, τα θετά τέκνα, τους γονείς, τους θετούς γονείς και τα εξαρτώμενα πρόσωπα του θανόντος.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν είμαι συγγενής ή πρόσωπο εξαρτώμενο από θύμα που επέζησε; Ποιοι συγγενείς ή εξαρτώμενα πρόσωπα μπορούν να λάβουν αποζημίωση στην περίπτωση αυτή;

Όχι. Εάν το θύμα του εγκλήματος βίας έχει επιζήσει, μόνο το εν λόγω πρόσωπο δικαιούται αποζημίωση.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν δεν είμαι υπήκοος χώρας της ΕΕ;

Ναι, μόνον όμως στις εξής δύο περιπτώσεις:

- εάν έχετε τη νόμιμη και συνήθη διαμονή σας στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- εάν η εν λόγω δυνατότητα προβλέπεται στις διεθνείς συνθήκες των οποίων είναι μέρος η Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Μπορώ να ζητήσω αποζημίωση από τη χώρα αυτή αν ζω εδώ ή κατάγομαι από εδώ (αυτή είναι η χώρα κατοικίας μου ή εθνικότητάς μου) έστω και αν η εγκληματική πράξη τελέστηκε σε άλλη χώρα της ΕΕ; Μπορώ να επιλέξω αυτή τη λύση αντί της διεκδίκησης αποζημίωσης στη χώρα στην οποία τελέστηκε η εγκληματική πράξη; Αν ναι, υπό ποιους όρους;

Όχι, αποζημίωση μπορεί να καταβληθεί μόνο για εγκλήματα βίας που τελέστηκαν στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Πρέπει να έχω καταγγείλει προηγουμένως την εγκληματική πράξη στην αστυνομία για να μπορώ να ζητήσω αποζημίωση;

Ναι. Για να ζητήσετε αποζημίωση, πρέπει να έχει ξεκινήσει η προδικαστική έρευνα.

Υποχρεούμαι να αναμένω το αποτέλεσμα της αστυνομικής έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας προτού ζητήσω αποζημίωση;

Όχι, μπορείτε να ζητήσετε προκαταβολή της αποζημίωσης, ενώ διαρκεί η προδικαστική έρευνα.

Υποχρεούμαι να επιδιώξω πρώτα αποζημίωση από τον δράστη — αν έχει ταυτοποιηθεί;

Ναι. Εάν ζητάτε αποζημίωση με τη συνήθη διαδικασία, η αποζημίωση για υλική και/ή μη υλική ζημία πρέπει να σας επιδικαστεί με δικαστική απόφαση. Εάν ζητάτε προκαταβολή της αποζημίωσης, πρέπει να προσκομίσετε απόφαση ή διαταγή που να επιβεβαιώνει την ιδιότητά σας ως πολιτικώς ενάγοντα.

Αν ο δράστης δεν έχει ταυτοποιηθεί ή καταδικαστεί, εξακολουθώ να δικαιούμαι να ζητήσω αποζημίωση; Αν ναι, τι είδους αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να υποβάλω για τη θεμελίωση της αίτησής μου;

Ναι. Σε αυτές τις περιπτώσεις καλείστε να υποβάλετε τα παρακάτω έγγραφα:

- αντίγραφο του εγγράφου ταυτότητάς σας
- απόφαση ή διαταγή που επιβεβαιώνει την ιδιότητά σας ως πολιτικώς ενάγοντα
- τα έγγραφα που στοιχειοθετούν το ποσό της υλικής ζημίας, εφόσον υπάρχουν
- τα έγγραφα που αποδεικνύουν τον γάμο, την οικογενειακή σχέση ή την εξάρτηση, αν την αποζημίωση διεκδικούν οι συγγενείς του θανόντος.

Υπάρχει προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ζητήσω αποζημίωση;

Η αίτηση αποζημίωσης θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός 10 ετών από την ημερομηνία της δικαστικής απόφασης η οποία διατάσσει την καταβολή αποζημίωσης για τη ζημία που έχει προκληθεί από έγκλημα βίας. Εάν δεν τηρήσετε την προθεσμία για επιτακτικούς λόγους, αυτή μπορεί να παραταθεί.

Η κατάθεση αιτήσεων προκαταβολής αποζημίωσης δεν υπόκειται σε προθεσμία.

Ποιες ζημιές και έξοδα καλύπτονται από την αποζημίωση;

Για παράδειγμα, η αποζημίωση θα καλύψει:

(α) Για το θύμα της εγκληματικής πράξης:

- Υλική (μη ψυχική) ζημία:

- **ιατρικές δαπάνες λόγω σωματικής βλάβης (ιατρική περίθαλψη - νοσηλεία σε εξωτερικό ιατρείο ή νοσοκομείο, αποκατάσταση) **Ναι****
- **πρόσθετες ανάγκες ή δαπάνες που οφείλονται σε σωματική βλάβη (π.χ. φροντίδα και βοήθεια, προσωρινή και μόνιμη περίθαλψη, παρατεταμένη φυσιοθεραπεία, προσαρμογή κατοικίας, ειδικά βοηθήματα κ.λπ.)— **Ναι****
- **μόνιμη βλάβη (π.χ. αναπηρία ή άλλη μόνιμη υστέρηση)**
 - **διαφυγόντα εισοδήματα κατά τη διάρκεια της ιατρικής περίθαλψης και ύστερα από αυτήν (συμπεριλαμβανομένων των διαφυγόντων εισοδημάτων και της απώλειας ή της μείωσης της ικανότητας βιοπορισμού, κ.λπ.) **Ναι****
 - **απώλεια ευκαιρίας — **Όχι****
 - **δαπάνες που συνδέονται με νομικές διαδικασίες σχετικές με το συμβάν που προκάλεσε τη ζημία (όπως δικηγορικές αμοιβές, δικαστικά έξοδα) — **Ναι****
 - **αποζημίωση για κλοπή ή βλάβη περιουσιακών στοιχείων — **Όχι****
 - **άλλη Αποζημίωση που επιδικάστηκε από το δικαστήριο για λοιπές υλικές ζημιές που σχετίζονται με το τελεσθέν έγκλημα βίας**

- Ψυχική (ηθική) ζημία:

- **πόνος και ταλαιπωρία του θύματος **Ναι****

(β) Για δικαιούχα πρόσωπα ή συγγενείς θύματος:

- Υλική (μη ψυχική) ζημία:

- **έξοδα κηδείας **Ναι****
- **ιατρικές δαπάνες (π.χ. θεραπεία μέλους της οικογένειας, νοσηλεία σε εξωτερικό ιατρείο ή νοσοκομείο, αποκατάσταση) **Ναι, μόνον όμως αν το έγκλημα βίας έχει επιφέρει την απώλεια ανθρώπινης ζωής****
- **απώλεια διατροφής ή ευκαιρίας **Ναι, μόνον όμως αν το έγκλημα βίας έχει επιφέρει την απώλεια ανθρώπινης ζωής****

- Ψυχική ζημία:

- **πόνος και ταλαιπωρία των συγγενών ή άλλων δικαιούχων προσώπων/αποζημίωση σε επιζώντες στην περίπτωση θανάτου του θύματος **Ναι, μόνον όμως αν το έγκλημα βίας έχει επιφέρει την απώλεια ανθρώπινης ζωής****

Η αποζημίωση καταβάλλεται εφάπαξ ή σε μηνιαίες δόσεις;

Κατά κανόνα, η αποζημίωση καταβάλλεται εφάπαξ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η αποζημίωση μπορεί να καταβληθεί σε δόσεις, το αργότερο όμως εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης που επιδικάζει αποζημίωση για τη ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα βίας.

Με ποιον τρόπο θα μπορούσε η δική μου συμπεριφορά σε σχέση με την εγκληματική πράξη, το ποινικό μου μητρώο ή η μη συνεργασία μου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για τη λήψη αποζημίωσης να επηρεάσει τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Οι προαναφερθείσες περιστάσεις είναι σημαντικές μόνον κατά την εξέταση του ζητήματος της προκαταβολής αποζημίωσης. Αποζημίωση δεν χορηγείται αν:

- έχει ασκηθεί σε βάρος σας ποινική δίωξη για έγκλημα βίας ή στο ποινικό σας μητρώο έχουν καταχωριστεί ποινικές καταδίκες για εγκλήματα βίας οι οποίες δεν έχουν παραγραφεί ή για τις οποίες δεν έχει απονεμηθεί χάρη κατά τον χρόνο τέλεσης του υπό εξέταση βίαιου εγκλήματος
- δεσμεύεστε από δικαστική απόφαση η οποία έχει εκδοθεί σύμφωνα με τον νόμο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος (*Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymas*)
- ασκείτε καταχρηστικά το δικαίωμα προκαταβολής αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα βίας.

Με ποιον τρόπο θα μπορούσε η οικονομική μου κατάσταση να επηρεάσει τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Δεν ασκεί καμία επιρροή στην κρίση επί του ζητήματος της αποζημίωσης.

Υπάρχουν άλλα κριτήρια τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Όχι.

Πώς θα υπολογιστεί η αποζημίωση;

Αποζημίωση χορηγείται βάσει του ποσού που έχει επιδικάσει το δικαστήριο, η οποία, ωστόσο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανώτατα ποσά που προσδιορίζονται παρακάτω.

Η προκαταβολή έναντι αποζημίωσης για ζημία υπολογίζεται βάσει των εγγράφων που έχετε προσκομίσει για να θεμελιώσετε την υλική ζημία.

Υπάρχει ανώτατο και/ή κατώτατο ποσό που μπορεί να χορηγηθεί;

Σε περίπτωση ανθρωποκτονίας από πρόθεση, το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 800 EUR, ενώ το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για μη υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4 560 EUR.

Σε περίπτωση βαριάς σωματικής βλάβης, το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 040 EUR, ενώ το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για μη υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 800 EUR.

Σε περίπτωση άλλων εγκλημάτων βίας, το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 280 EUR, ενώ το ανώτατο ποσό αποζημίωσης για μη υλική ζημία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 040 EUR.

Εάν προκαταβληθεί η αποζημίωση για ζημία η οποία προκλήθηκε από έγκλημα βίας, τα ανώτατα ποσά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ήμισυ των παραπάνω ποσών.

Χρειάζεται να αναφέρω το ποσό στο έντυπο της αίτησής μου αποζημίωσης; Αν ναι, θα μου δοθούν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του ή σχετικά με άλλες πτυχές του ζητήματος;

Ναι, θα πρέπει να αναφέρετε το ποσό της ζητούμενης αποζημίωσης, το οποίο θα πρέπει να έχει υπολογιστεί βάσει των ποσών που αναγράφονται στη δικαστική απόφαση ή στην ασκηθείσα πολιτική αγωγή.

Θα αφαιρεθεί από το ποσό της αποζημίωσης που θα καταβληθεί από την αρχή / το όργανο τυχόν αποζημίωση που θα λάβω για τη ζημία μου από άλλες πηγές (π.χ. από φορέα ασφάλισης του εργοδότη μου ή από φορέα ιδιωτικής ασφάλισής μου);

Ναι. Τα ποσά που έχετε λάβει ως αποζημίωση για τη ζημία σας από άλλες πηγές θα αφαιρεθούν από την αποζημίωση.

Μπορώ να εισπράξω προκαταβολή έναντι της αποζημίωσής μου; Αν ναι, υπό ποιους όρους;

Ναι, μπορεί να καταβληθεί προκαταβολή έναντι της αποζημίωσης για τη ζημία που έχει προκληθεί από έγκλημα βίας αν:

- υπάρχει εκκρεμής ποινική δίκη για το έγκλημα βίας και ο αιτών αναγνωρίζεται ως πολιτικώς ενάγων
- έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση η οποία αναγνωρίζει ότι έχει τελεστεί έγκλημα βίας, αλλά δεν έχει εγερθεί αξίωση αποζημίωσης για τη ζημία που έχει προκληθεί ως αποτέλεσμα αυτού ή η αξίωση δεν έχει εξεταστεί
- τελέστηκε έγκλημα βίας από πρόσωπο το οποίο δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά λόγω της ηλικίας του ή λόγω διεθνούς ασυλίας ή επειδή το πρόσωπο που τέλεσε το έγκλημα δεν είναι πλέον στη ζωή.

Μπορώ να λάβω συμπληρωματική ή πρόσθετη αποζημίωση (για παράδειγμα, σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών ή επιδείνωσης της υγείας μου κ.λπ.) μετά την κύρια απόφαση;

Όχι, δεν προβλέπεται αυτή η δυνατότητα.

Ποια δικαιολογητικά έγγραφα πρέπει να επισυνάψω στην αίτησή μου;

Όταν υποβάλετε αίτηση αποζημίωσης κατά τη συνήθη διαδικασία, θα πρέπει να επισυνάψετε στην αίτησή σας τα παρακάτω έγγραφα:

- αντίγραφο του εγγράφου ταυτότητάς σας
- αντίγραφο της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης που επιδικάζει αποζημίωση για την υλική και/ή μη υλική ζημία η οποία προκλήθηκε από το έγκλημα βίας
- έκθεση που έχει συνταχθεί από δικαστικό επιμελητή στην οποία δηλώνει ότι δεν είναι εφικτή η είσπραξη της αποζημίωσης από τον δράστη, εκτός αν ο υπόχρεος σε αποζημίωση δεν είναι πλέον στη ζωή.

Όταν υποβάλετε αίτηση προκαταβολής έναντι αποζημίωσης, θα πρέπει να επισυνάψετε στην αίτησή σας τα παρακάτω έγγραφα:

- αντίγραφο του εγγράφου ταυτότητάς σας
- τα έγγραφα που στοιχειοθετούν το ποσό της υλικής ζημίας
- απόφαση ή διαταγή που επιβεβαιώνει την ιδιότητά σας ως πολιτικώς ενάγοντα ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση η οποία αναγνωρίζει ότι τελέστηκε έγκλημα βίας ή διαδικαστική απόφαση η οποία επιβεβαιώνει ότι δεν επιτρέπεται η κίνηση ποινικής διαδικασίας λόγω της ηλικίας του δράστη, λόγω διεθνούς ασυλίας ή θανάτου
- έγγραφα που αποδεικνύουν τον γάμο, την οικογενειακή σχέση ή την εξάρτηση αν την αποζημίωση διεκδικούν οι στενοί συγγενείς ή τα εξαρτώμενα πρόσωπα του θανόντος.

Πρέπει να καταβληθούν διοικητικά τέλη ή άλλα έξοδα κατά την παραλαβή και διεκπεραίωση της αίτησης;

Όχι, η αίτηση παραλαμβάνεται και εξετάζεται δωρεάν.

Ποια αρχή αποφαινεται επί των αιτήσεων αποζημίωσης (στις εθνικές υποθέσεις);

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (*Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija*) αποφαινεται επί των αιτήσεων αποζημίωσης.

Πού πρέπει να αποστείλω την αίτησή μου (στις εθνικές υποθέσεις);

Θα πρέπει να αποστείλετε την αίτησή σας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (Gedimino pr. 30, LT-01104 Βίλνιους, Λιθουανία ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ✉ rastine@tm.lt).

Χρειάζεται να είμαι παρών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και/ή κατά την εξέταση της αίτησής μου;

Όχι.

Πόσος χρόνος απαιτείται (κατά προσέγγιση) για να εκδοθεί απόφαση από την αρμόδια αρχή σχετικά με αίτηση αποζημίωσης;

Η απόφαση θα εκδοθεί εντός ενός μήνα από την υποβολή της αίτησης και όλων των αναγκαίων εγγράφων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας.

Αν δεν ικανοποιηθώ με την απόφαση της αρχής, πώς μπορώ να την προσβάλω;

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας μπορούν να προσβληθούν ενώπιον της Επιτροπής Διοικητικών Διαφορών της Λιθουανίας (*Lietuvos administracinii ginčų komisija*) ή του Περιφερειακού Διοικητικού Δικαστηρίου του Βίλνιους (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) εντός ενός μήνα από την ημερομηνία γνωστοποίησης της απόφασης.

Πού μπορώ να βρω τα αναγκαία έντυπα και άλλες πληροφορίες για την υποβολή αίτησης αποζημίωσης;

Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας ή τα τμήματα της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής με Εγγύηση Δημοσίου (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*) και από δικτυακούς τόπους (βλ. τις παρακάτω πληροφορίες).

Υπάρχει ειδική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας ή ιστοσελίδα στην οποία να μπορώ να απευθυνθώ;

<https://vgtpt.lrv.lt/en/>

Μπορώ να λάβω δωρεάν νομική συνδρομή (βοήθεια από δικηγόρο) κατά την κατάρτιση της αίτησης;

Ναι, μπορείτε να λάβετε πρωτογενή νομική συνδρομή από την εκτελεστική δημοτική αρχή του δηλωθέντα τόπου διαμονής σας ή από τα τμήματα της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής με Εγγύηση Δημοσίου.

Υπάρχουν οργανισμοί στήριξης θυμάτων που μπορούν να με βοηθήσουν να ζητήσω αποζημίωση;

Η Ένωση Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων της Λιθουανίας (*Lietuvos nusikaltimų aukų rėmimo asociacija*) (Valakupių g. 5, LT-10101 Βίλνιους, Λιθουανία)

Caritas Λιθουανία (*Lietuvos Caritas*, <http://www.caritas.lt>, Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas, Λιθουανία).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/10/2019